

SYNERGIES TURQUIE 3

REVUE DU GERFLINT, ISTANBUL, 2010, 270 s.

ISSN: 1961-9472

H. Necmi ÖZTÜRK

İstanbul Üniversitesi

Synergies dergileri tüm dünyada Fransız dilinde yayın yapan araştırmacıları bir araya getirerek bu eğitim ve araştırma yapan bilim insanlarını uluslararası bir iletişim ağı içinde buluşturmaya ilke edinmiş, merkezi Gerflint olan bir uluslararası bilimsel bir yayın organıdır; Fransız devletinin desteğiyle yayımlanır.

Ülkemizde 2008 yılında yayın hayatına başlayan *Synergies Turquie* dergisi Fransa Elçiliği Kültür Servisi İşbirliği ile İstanbul Üniversitesi Fransız Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalının ortaklaşa yürüttüğü bir çalışmayla 2010 yılında üçüncü sayısını bilimsel çevrelerle buluşturdu.

Prof. Dr. Nedret Öztokat'ın editörlüğü yaptığı derginin 2008 yılında yayımlanan ilk sayısının konusu *Fragments de discours sur une langue-culture* olarak belirlenmişti ve "kültür-dil" kavramı çerçevesinde makaleler yayımlandı. "Pédagogie et didactique du FLE: formations, outils, situation d'enseignement et applications" , "Arts et littérature: richesses et diversités" ve "Analyses et discours: Politiques, langues et cultures" adlı bölümlerden oluşan dergi ülkemizde değişik eğitim kurumlarında görev yapan Türk araştırmacıların yayımlarına yer verdi.

2009 sayısında dergi *Regards sur une langue-culture* izleğinde makaleler yayımlandı: Bu sayı altı ana bölümden oluşmaktaydı:

“Culture-Art”, “Culture-Littérature”, “Culture-Histoire”, “Langue-Didactique du FLE”, “Langue-Analyse linguistique”, “Langue-Traduction”.

2010 yılında çıkan üçüncü sayı *Carrefour des Cultures* başlığıyla yayımlandı. Beş ana bölümde 22 makale yayımlandı.

1) Kültür – Edebiyat

Bu bölümde yer alan dört makaleden ilki “Une proposition de méthode de lecture : l’approche empathique” başlığını taşıyor. Prof. Dr. Tuğrul İnal makalesinde bir metni incelemenin farklı yöntemleri üzerinde duruyor ve metinlerarasılık kriterini temel alıyor. Doç. Dr. Emine Demirel ile Doç. Dr. Arzu Kunt’a ait “Représentations de l’Autre dans le conte moderne de Gisèle: Fenêtres d’Istanbul” başlıklı ikinci makale “öteki” kavramını Daniel-Henri Pageaux’nun imgesel yaklaşımıyla bağlantılı olarak masaya yatırıyor. Doç. Dr. Seza Yılancıoğlu, Fransızca yazar Cezayirli kadın yazar Maissa Bey’i, yazarın otobiyografik eseri *L’une et l’autre* üzerinden tanıtıyor. Makalenin devamında ise yine bu yazarla yapılmış bir söyleşiye yer veriliyor. Bu bölümün son makalesinde ise Prof. Dr. Duran Nemutlu, yazınsal, mitolojik ve dini metinler aracılığıyla “kadın ve aşk” konusunu irdeliyor.

2) Kültür – Sanat

Bu bölümdeki ilk çalışmada Doç. Dr. Tarkan Okçuoğlu, Topkapı Sarayı Harem Dairesi’nde bulunan resimler üzerinden farklı bir okuma gerçekleştiriyor. Bu sanatsal yapıyla içinde yer aldığı mekân arasındaki ilişkiye eğilen makale, tarihi eserlerin yaşlarının belirlenmesi konusunda da bilgi içeriyor. Prof. Dr. Zühre İndirkaş Gustave Moreau’nun yapıtını ele aldığı ayrıntılı ve titiz çalışmasında ressamın “ölüm” temasını ideolojik ve tinsel açılardan keşfetmeye davet ediyor.

Doç. Dr. Esra Aliçavuşoğlu makalesinde, dünyadaki müzelerin tarihi ve rolü üzerinden İstanbul Resim ve Heykel Müzesi’nin kuruluş amacını, Atatürk’ün devrimleriyle ilişkisi içinde açıklıyor. Prof. Dr. V. Doğan Günay’ın Özge Sönmez ile ortak makalesinde ise yüzyılımızı şekillendiren görsellik masaya yatırılıyor. Çalışmada reklam imgesinin anlamı ve okurun bu imgeyle arasındaki ilişki inceleniyor. Dr. Seda Yavuz Erol’un makalesi Rus fotoğrafçı A. Rodçenko’nun “Chauffeur” isimli fotoğrafını konu ediniyor. Erol, çalışmasında Jean-Marie Floch’un kuramını temel alarak göstergibilimsel bir çözümleme yaparken sanatsal üretim, sanatçı ve algılayıcı özne arasındaki ilişkiyi irdeliyor. Bölümün son makalesinde ise Özkan Eroğlu İstanbul

surlarının tarihsel bir yerleşim uzamı olması konusunda ayrıntılı bilgiler vererek eski İstanbul'a şekil veren yapıların mimari değerini vurgulamıştır.

3) Kültür – Ruhbilim – Felsefe – Tarih

Bu bölümdeki ilk çalışmada Doç. Dr. Tefrika Tunaboylu-İkiz, öncelikle psikanalizin ve ruhçözümsel sağaltımın Türk kültüründeki ve ülkemizdeki yerine, ardından da yine Türkiye'de, psikanaliz üzerine son zamanlarda yapılan araştırmalar üzerine düşüncelerine yer veriyor. Prof. Dr. Cemal Bali Akal makalesinde Spinoza ile şiir arasındaki bağı irdelerken Whitman ve Saint-John Perse'in şiir evrenlerini Spinoza'nın ahlak anlayışının ışığında ele alıyor. Dr. S. Atakan Altınörs, John Locke'un sözcüklerin kökeni üzerine oluşturduğu teze Leibniz'in getirdiği eleştiriden hareketle doğalcılık / uzlaşmacılık ikilemini açmıyor. Bu bölümün son makalesi Doç. Dr. Seza Sinanlar Uslu'ya ait. Uslu, çalışmasında Fransız etkisindeki Osmanlı İmparatorluğu döneminde yayımlanmış Fransız gazetelerini inceliyor.

4) Dil – Yabancı Dil Olarak Fransızca Eğitimi/Çeviri

Doç. Dr. Suna Ağıldere çalışmasında Nicolas Christophoridi'nin 1889 yılında Galatasaray Osmanlı İmparatorluk Lisesi için kaleme aldığı Fransızca ders kitabında temel alınan ahlaki değerleri incelemiş, ayrıca dönemin eğitim politikaları ve siyasi eğilimlerinin de rolünü ele almıştır. Doç. Dr. Melek Alpar makalesinde Türkiye'de yabancı dil olarak Fransızca eğitiminin erken yaşlarda (7-11 arası) yapılmasının önemini belirtirken, bu tür bir eğitim için gerekli olan koşulları irdeliyor.

Doç. Dr. Kerime Yılmaz ise Türkiye'deki uzaktan eğitimin lise ve üniversite düzeyindeki konumunu inceliyor. Çalışmasında 6. 7. ve 8. yıllarda görülen eğitim üzerine gözlem ve saptamalarını paylaşıyor. Doç. Dr. Rıfat Günday çalışmasında yabancı dil olarak Fransızca eğitiminin sınıf ortamında uygulanacak yöntemlerinden hareketle öğrencilere okuduğunu anlama konusunda yardımcı olabilecek bir yöntem önerisi getirirken yine bu alanda yürüttüğü bir araştırmanın sonuçlarını da açıklıyor.

Doç. Dr. Tilda Saydı sözlü iletişimin önemli bir parçası olarak gördüğü mimik ve hareketlerin, Fransızca eğitiminin sözlü ifade alanında nasıl yararlı bir biçimde kullanılabileceğinin yanısıra, kültürel ve iletişimsel değerlerini sorguluyor. Doç. Dr. Ertuğrul Efeoğlu, Ömer Seyfettin'in dil konusundaki görüşlerinden yola çıkarak Fransızcanın Türkiye'deki kullanımını ele alıyor. Dördüncü bölümün son makalesinde Pınar Güzelyürek Çelik, Jules Verne'in

Château des Carpathes isimli romanındaki fantastik karakterleri betimlemeye çalışırken Tzvetan Todorov'un bu alandaki bilimsel yöntemini temel alıyor.

5) Dil – Dilbilimsel Çözümleme

Doç. Dr. Nurcan Delen Karaağaç « Quelques particularités de l'énoncé à prédicat nominal en turc » adlı çalışmasında, Türkçedeki ad tümcesinin sözdizimsel özelliklerini işlevsel dilbilim çerçevesinde inceliyor. Doç. Dr. Selim Yılmaz makalesinde, Türkçenin gündelik konuşma alanındaki sözcelem yapısıyla biçimbilimsel sözdizim arasındaki ilişkiyi ele alıyor. Funda Uzdu Yıldız, "açıklama" ve "açımlama" kavramları üzerinde duruyor. Yıldız, metin çözümlemesi alanında sıkça rastlanan bu terimleri yine aynı alandaki terimlerle ilişkisi içinde ele alarak irdeliyor.